

STANDBOORD: DUURZAAMHEID

- Stimuleren gebruik duurzame goederen en producten, bewust omgaan met energie én onderzoek naar en gebruik van duurzame en alternatieve energiebronnen.

- Samen met Friese gemeenten hergebruik afval stimuleren. Bestaande stortplaatsen zo mogelijk afgraven en gestort materiaal alsnog verwerken.
- Gebruik groene energie stimuleren, focus op infrastructuur.
- Ondersteunen energieneutrale Waddeneilanden (kan ook via Waddenfonds).
- Afsluitdijk als icoon voor duurzame energie.
- Stimuleren projecten op gebied van biobased economy.
- Ecommunity park Oosterwolde profileren als provinciaal cluster.
- Drie voorwaarden voor windenergie: draagvlak, compensatie en sanering.

- Geen boringen naar schaliegas, geen opslag radioactief afval of CO2.
- Energiebesparing door aanleg van Smart Highways, energiezuinige gebouwen en duurzaam inkopen.

- Integraal energieplan Fryslân met heldere doelstellingen. Aandacht voor wind-, zonne- en waterkrachtenergie, energiebesparing, opslag en andere technieken. Bevolking optimaal betrekken via volksraadpleging.
- Mensen moeten mede-eigenaar kunnen zijn van energieprojecten.
- Afsluitdijk als energiedijk van Nederland, met onderzoekscentrum, onderwijslocatie, toeristische attractie, Blue Energy, wind- en zonne-energie.
- Verminderen energiegebruik. Vanaf 2017 alleen energieneutrale woningen bouwen, 3000 bestaande woningen energieneutraal renoveren.

- Subsidieregelingen voor sociale huur en private sector op het gebied van energiezuinigheid en milieubeleid.
- Wel zonne-energie en blauwe energie, geen windenergie.

- Bij nieuwbouwprojecten verplicht zonnepanelen op daken.
- Creatieve impuls voor FryskLab-bus; 150.000 euro per jaar voor de nieuwste technische digitale ontwikkelingen.

- Meer energiebesparing, zoals met subsidie voor woningisolatie.
- 530,5 MW is en blijft het absolute maximum voor Fryslân.
- Stimuleren alternatieve methoden duurzame energieopwekking, zoals Blue Energy en aardwarmte.
- Eén Europees beleid voor stroom en andere energie
- Toepassen cradle-to-cradle in de provincie.
- Geen schaliegaswinning, geen opslag van CO2 of radioactief afval.

- Duurzame ondersteuning voor startende duurzame ondernemers.
- Proef met "toekomst-werkplaats" (samenwerking bedrijfsleven, overheid en bewoners).
- Toeristische sector in 2030 volledig energieneutraal.
- Trias Energetica: voorkomen, beperken én duurzaam produceren.
- Stimuleren kleinschalige, collectieve, duurzame energie-initiatieven.
- Bovenregionale duurzame infrastructuur (zoals warmtenetten en laadpalen).
- Alles wat niet op kleinere schaal georganiseerd kan worden onderbrengen in Provinciaal Energiebedrijf.
- Tienduizend zonnepanelen en/of collectoren in Fryslân.
- Geen kernenergie, kolen-centrales en opslag van CO2.

- Kringloop van preventie/hergebruik/ recycling/ verbranding/storten als basis-principe voor duurzame ontwikkeling.
- Energieneutrale Wadden als pilot voor provincie.
- Minstens vijftig zonneparken realiseren.
- Geen kernafval in Friese bodem, geen winning van schaliegas.
- Participeren in windparken, opbrengst investeren in de Mienskip.

- Stimuleren isolatie bestaande woningen, lokale opwekking duurzame energie met lokale zeggenschap.
- In 2025 volledig vrij van fossiele brandstoffen.
- Geen opslag van kernafval of CO2, geen winning van schaliegas.

- Andere vormen van alternatieve energie (in plaats van windmolens), zoals Blue Energy, geothermie, biogas en zonne-energie.
- Inzetten op energiebesparing.

- Verbeteren bijstand; informatie geven over het bijvriendelijk inrichten van tuinen en gronden, wilde bijen op soortenbeschermingslijst zetten.
- Inzetten op kringlooeconomie.
- Strakkere normen voor kwaliteit bodem, water, geluid en lucht. Milieuregels strikt handhaven. Inwoners zo beschermen tegen stankoverlast en geluidshinder.
- Doestellingen Kaderrichtlijn Water zo snel mogelijk realiseren.
- Integraal energietransitieplan maken voor verduurzaming energiegebruik. Energieverspilling tegengaan.

- Minder focus op subsidies voor duurzaamheid.
- Afvaloven direct sluiten.
- Betaalbare en veilige energie met leveringszekerheid én draagvlak van de bevolking. Daarom geen windmolens.

- Iedereen moet zelf duurzame keuzes kunnen maken. Zelf beslissen leidt tot betere keuzes.